

Затверджено
рішенням спостережної ради
Херсонської обласної
кредитної спілки «Єдність»
протокол № 8 від
«16» жовтня 2019 року

ПОЛОЖЕННЯ
про фінансові послуги Херсонської обласної кредитної спілки «Єдність»
(НОВА РЕДАКЦІЯ)

1. Загальні положення.

1.1. Відповідно до Законів України «Про кредитні спілки», «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», «Про ліцензування видів господарської діяльності», «Про споживче кредитування», Постанови Кабінету Міністрів від 7 грудня 2016 року №913 «Про затвердження Ліцензійних умов впровадження господарської діяльності з надання фінансових послуг (крім професійної діяльності на ринку цінних паперів)» свого Статуту та, за наявності відповідних Ліцензій Херсонська обласна кредитна спілка «Єдність» (далі- «кредитна спілка») надає наступні види фінансових послуг:

- 1) залучення фінансових активів із зобов'язанням щодо наступного їх повернення;
- 2) надання коштів у позику, в тому числі і на умовах фінансового кредиту.

Залучення фінансових активів із зобов'язанням щодо наступного їх повернення – фінансова послуга, яка передбачає залучення кредитною спілкою фінансових активів на підставі письмового договору з особою (вкладником), яка не є фінансовою установою, із зобов'язанням кредитної спілки щодо наступного повернення таких коштів через визначений у договорі строк з виплатою вкладнику процентів (винагороди).

Залучення кредитною спілкою грошових коштів із зобов'язанням щодо наступного їх повернення на інших підставах, зокрема отримання кредитів від іншої фінансової установи, не є фінансовою послугою.

Залучення фінансових активів із зобов'язанням щодо наступного їх повернення здійснюється кредитною спілкою від фізичних осіб – членів кредитної спілки шляхом залучення внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки.

1) Залучення внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки здійснюється кредитною спілкою на підставі ліцензії на залучення фінансових активів із зобов'язанням щодо наступного їх повернення.

Надання коштів у позику, в тому числі на умовах фінансового кредиту – фінансова послуга, яка передбачає надання кредитною спілкою кредитів згідно зі статтею 21 Закону України “Про кредитні спілки” на підставі кредитного договору або іншого договору, який має всі ознаки кредитного договору, визначені статтею 1054 Цивільного кодексу України. Надання кредитів здійснюється кредитною спілкою на підставі ліцензії на надання коштів у позику, в тому числі і на умовах фінансового кредиту.

1.2. При наданні фінансових послуг кредитна спілка здійснює передбачені законодавством процедури щодо фінансового моніторингу по виявленню фінансових операцій, які підлягають фінансовому моніторингу та інших фінансових операцій, що можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, отриманих незаконним шляхом, спрямованих на фінансування тероризму або фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

1.3. Кредитна спілка надає фінансові послуги зазначені у п. 1.1. цього Положення, у відповідності до вимог чинного законодавства України. Це Положення згідно Постанови Кабінету Міністрів України від 7 грудня 2016 року № 913 є внутрішніми правилами надання фінансових послуг кредитної спілки.

1.4. До укладання з членом кредитної спілки договору про надання фінансової послуги кредитна спілка надає члену кредитної спілки інформацію відповідно до частини другої статті 12 Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг»

1.5. Кредитна спілка здійснює надання фінансових послуг, зазначених у п. 1.1. цього Положення, на підставі відповідних договорів, які повинні містити:

- 1) назву, номер і дату договору;
- 2) найменування, місцезнаходження (адресу) та реквізити кредитної спілки;
- 3) прізвище, ім'я і по батькові фізичної особи, яка отримує фінансові послуги, та її адресу;

- 4) найменування фінансової операції;
- 5) розмір фінансового активу, зазначений у грошовому виразі, строки його внесення та умови взаєморозрахунків;
- 6) строк дії договору;
- 7) порядок зміни і припинення дії договору;
- 8) права та обов'язки сторін, відповідальність сторін за невиконання або неналежне виконання умов договору;
- 9) підтвердження, що інформація, зазначена в частині другій статті 12 Закону України «Про фінансові послуги та регулювання ринків фінансових послуг», надана члену кредитної спілки;
- 10) інші умови за згодою сторін;
- 11) підписи сторін.

Зміст договору про надання кредитною спілкою фінансових послуг повинен відповідати предмету цього договору.

1.6. Положення, що регламентують надання кредитною спілкою фінансових послуг, та договори про надання фінансових послуг повинні відповідати вимогам статті 6 Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», статей 11 та 18 Закону України «Про захист прав споживачів», статті 1056¹ Цивільного кодексу України, інших законів з питань регулювання окремих ринків фінансових послуг, вимогам до договорів про надання фінансових послуг фізичним особам, визначеними Нацкомфінпослуг.

1.7. Договори про надання фінансових послуг підлягають зберіганню не менше ніж п'ять років після виконання зобов'язань за ними, якщо інше не встановлено законодавством.

2. Залучення внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки.

2.1. Загальні питання здійснення діяльності по залученню внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки.

2.1.1. У цьому Положенні терміни щодо залучення внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки застосовуються в такому значенні:

Внесок (вклад) на депозитний рахунок – грошові кошти, внесені до кредитної спілки її членами на договірних умовах, на визначений строк або на вимогу та під процент на умовах видачі на першу вимогу або повернення зі спливом встановленого договором строку;

Внесок (вклад) на депозитний рахунок на вимогу – грошові кошти, унесені до кредитної спілки її членом на договірних умовах, на визначений строк та під процент із зобов'язанням їх повернення на першу вимогу та/або з правом отримання частини вкладу протягом дії договору;

Операції кредитної спілки з внесками (вкладами) членів кредитної спілки на депозитні рахунки – операції, які здійснюються із внеском (вкладом) та включають залучення та виплату грошових коштів, нарахування та виплату процентів за такими внесками (вкладами), що підлягають обов'язковій фіксації в комплексній інформаційній системі кредитної спілки ;

Строковий внесок (вклад) на депозитний рахунок – грошові кошти, унесені до кредитної спілки її членом на договірних умовах, на визначений строк та під процент із зобов'язанням їх повернення зі спливом встановленого договором строку.

Інші поняття, які вживаються в цьому Положенні щодо здійснення депозитних операцій кредитної спілки, застосовуються у значеннях згідно із законодавством України, що регулює діяльність кредитних спілок

2.1.2. Внески (вклади) членів кредитної спілки на депозитні рахунки, а також, нарахована на такі внески (вклади) плата (проценти) належать членам кредитної спілки на праві приватної власності.

2.1.3. Внески (вклади) членів кредитної спілки на депозитні рахунки, а також, нарахована на такі внески (вклади) плата (проценти) обліковуються окремо та належать до зобов'язань кредитної спілки.

2.1.4. Кожний член кредитної спілки має право одержати належні йому внески (вклади) на депозитні рахунки, а також, нараховану на такі внески (вклади) плату (проценти) в порядку та строки, які визначені укладеними з членом кредитної спілки договорами.

2.2. Умови залучення внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки.

2.2.1. Кредитна спілка залучає наступні види внесків (вкладів) на депозитні рахунки.

1) внесок (вклад) члена кредитної спілки на депозитний рахунок на вимогу;

2) строковий внесок (вклад) члена кредитної спілки на депозитний рахунок.

2.2.2. В кредитній спілці встановлюються наступні особливості здійснення депозитних операцій, включаючи:

2.2.2.1. щодо мінімального та максимального строків дії договорів за окремими видами внесків (вкладів) на депозитні рахунки, які є строковими, на строк:

1) від 1 до 60 місяців (включно);

Для внесків (вкладів) на вимогу:

1) від 1 до 60 місяців (включно).

2.2.2.2. щодо мінімального та максимального розміру вкладень за окремими видами внесків (вкладів) на депозитний рахунок:

1) від 1000 (однієї тисячі) гривень 00 коп. до 150 000 (ста п'ятдесяти) гривень 00 коп. для будь-якого виду внеску (вкладу) на депозитний рахунок за умови дотримання вимоги про те, що на початок кожного робочого дня зобов'язання кредитної спілки перед одним своїм членом не повинні бути більше 10 відсотків від загальних зобов'язань кредитної спілки.

2.2.2.3. щодо способу виплати процентів:

1) з виплатою процентів щомісячно;

2) з виплатою процентів в кінці дії договору;

3) з періодичною виплатою процентів згідно умов договору.

2.2.2.4. щодо режиму довнесення суми внеску (вкладу) на депозитний рахунок протягом дії договору:

1) з правом довнесення частини суми внеску (вкладу) на депозитний рахунок;

2) без права довнесення частини суми внеску (вкладу) на депозитний рахунок.

2.2.2.5. щодо режиму зняття частини суми внеску (вкладу) на депозитний рахунок протягом дії договору:

1) з правом зняття частини суми внеску (вкладу) на депозитний рахунок;

2) без права зняття частини суми внеску (вкладу) на депозитний рахунок.

2.2.2.6. щодо режиму приєднання нарахованих процентів до суми внеску (вкладу):

1) з правом приєднання нарахованих процентів до суми внеску (вкладу) на депозитний рахунок;

2) без права приєднання нарахованих процентів до суми внеску (вкладу) на депозитний рахунок;

2.2.2.7. щодо порядку повернення кредитною спілкою грошових коштів та сплати процентів за внесками (вкладами) членів кредитної спілки на депозитні рахунки:

1) відповідно до п. 1 Розділу III Правил здійснення депозитних операцій для кредитних спілок, затверджених Розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України № 821 від 30.12.11р. (зі змінами та доповненнями) (далі – Правила здійснення депозитних операцій) кредитна спілка повертає внески (вклади) на депозитні рахунки та сплачує нараховані проценти у строки, що визначені умовами договору залучення внеску (вкладу) на депозитний рахунок між вкладником і кредитною спілкою.

2) відповідно до п. 1 Розділу III Правил здійснення депозитних операцій за договором про залучення строкового внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок кредитна спілка зобов'язана видати внесок (вклад) та нараховані проценти за цим внеском (вкладом) із впливом строку, визначеного у договорі про залучення строкового внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок;

3) відповідно до п. 1. Розділу III Правил здійснення депозитних операцій, повернення вкладникові строкового внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок та нарахованих процентів за цим внеском (вкладом) члена кредитної спілки на депозитний рахунок до закінчення строку його дії можливе виключно у випадках, коли це передбачено умовами договору про залучення строкового внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок, за рішенням суду, а також у разі реорганізації або ліквідації кредитної спілки;

4) відповідно до п. 1. Розділу III Правил здійснення депозитних операцій, за договором про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок на вимогу кредитна спілка зобов'язана видати внесок (вклад) або його частину та нараховані проценти на першу вимогу вкладника;

2.2.2.8. щодо можливості застосування в договорах залучення внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки змінних процентів:

1) У разі повернення строкового внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок до закінчення строку його дії у випадках, коли це передбачено умовами договору про залучення строкового внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок, кредитна спілка здійснює перерахунок суми нарахованих процентів на такі внески (вклади) на депозитні рахунки за ставкою, встановленою для внесків (вкладів) на депозитні рахунки на вимогу, яка діє на дату повернення внеску (вкладу) на депозитний за фактичний строк користування внеском (вкладом) (далі – процентна ставка при достроковому поверненні строкових внесків (вкладів) на депозитні рахунки).

2) Якщо член кредитної спілки не вимагає повернення суми строкового внеску (вкладу) у зв'язку із закінченням строку, встановленого договором про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок, то після настання визначеного договором про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок строку, такий договір вважається продовженим на умовах внеску (вкладу) на вимогу, із застосуванням процентної ставки, встановленої для внесків (вкладів) на депозитні рахунки на вимогу на дату закінчення строку строкового внеску (вкладу) на депозитний рахунок, якщо інше не встановлено договором.

Якщо член кредитної спілки не вимагає повернення суми внеску (вкладу) на депозитний рахунок на вимогу у зв'язку із закінченням строку, встановленого договором про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок на вимогу, то після настання визначеного договором строку договір вважається продовженим на тих самих умовах.

3) У разі зменшення кредитною спілкою розміру процентів, які нараховуються на внески (вклади) на депозитний рахунок на вимогу, новий розмір процентів застосовується до внесків (вкладів) на депозитний рахунок на вимогу, що внесені до повідомлення членів кредитної спілки про зменшення процентів, зі спливом одного місяця з моменту відповідного повідомлення.

4) Встановлений договором розмір процентів на строковий внесок (вклад) не може бути односторонньо зменшений кредитною спілкою, якщо інше не встановлено законом.

5) В разі зміни кон'юнктури ринку грошових ресурсів, зміни законодавства, що регулює відносини кредитної спілки та члена кредитної спілки, прийняття компетентними державними органами актів чи рішень, що так чи інакше впливають на виконання кредитною спілкою умов договорів про залучення строкових внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки, кредитна спілка може ініціювати зміну процентної ставки встановленої договором про залучення строкового внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок. В такому випадку кредитна спілка надсилає члену кредитної спілки, з яким укладено відповідний договір, письмову пропозицію із зазначенням запропонованої зміни процентної ставки рекомендованим листом з повідомленням про вручення. Якщо член кредитної спілки, з яким укладено договір про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок, погоджується із запропонованими змінами, він зобов'язаний повідомити про це кредитну спілку та підписати додатковий договір до діючого договору про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок протягом 10 робочих днів з моменту одержання відповідного листа. Зазначені зміни набирають чинності з моменту підписання такого додаткового договору. Якщо член кредитної спілки, з яким укладено договір про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок протягом 10 робочих днів з моменту одержання листа не підписав відповідний додатковий договір, пропозиція вважається не прийнятою. В такому випадку на 11 робочий день після одержання членом кредитної спілки вищезазначеного листа договір про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок розривається і члену кредитної спілки повертається внесений ним внесок (вклад) на депозитний рахунок та сплачуються належні проценти, виходячи з процентної ставки, вказаної в такому договорі за фактичний строк користування строковим внеском (вкладом) на депозитний рахунок.

Кредитна спілка самостійно визначає розмір процентів (плати), які нараховуються на внески (вклади) на депозитні рахунки. Визначення розміру процентної ставки, яка нараховується для окремих видів внесків (вкладів) на депозитні рахунки зазначені в п.2.2.1. цього Положення, відбувається з урахуванням особливостей, встановлених в п. 2.2.2. цього Положення, та за наступними критеріями – строку дії договору, способу виплати процентів, виходячи з потреб членства, ринкових тенденцій та попереднього досвіду залучення внесків (вкладів) на депозитні рахунки за умови, що обсяги процентних витрат залишатимуться на рівні, який забезпечує беззбиткову діяльність кредитної спілки.

Розмір плати (процентів) затверджується рішенням спостережної ради кредитної спілки.

2.3. Договірне регулювання операцій кредитної спілки з внесками (вкладами) членів кредитної спілки на депозитні рахунки. Порядок залучення та повернення кредитною спілкою внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки, порядок нараховування та сплати

процентів за договорами про залучення внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки.

2.3.1. Договір про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок укладається на умовах видачі внеску (вкладу) на депозитний рахунок зі впливом встановленого договором строку (строковий внесок (вклад)) або на умовах видачі внеску (вкладу) на першу вимогу (внесок (вклад) на вимогу) з урахуванням ліцензійних умов провадження господарської діяльності з надання фінансових послуг (крім професійної діяльності на ринку цінних паперів).

2.3.2. Договір про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок укладається в письмовій формі.

У договорі про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок повинні міститись права та зобов'язання сторін договору відповідно до вимог Цивільного кодексу України, статті 6 Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», п. 1.4. цього Положення. Договір має бути підписаний сторонами договору або уповноваженими ними особами.

Договір про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок окрім вимог, визначених п. 1.4. цього Положення повинен містити порядок нарахування та виплати процентів (методи нарахування процентів, періодичність виплати процентів та форму розрахунку тощо), у тому числі при достроковому розірванні договору.

Сума внеску (вкладу) на депозитний рахунок, строки дії договору про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок, умови залучення та повернення внеску (вкладу) на депозитний рахунок, а також нараховані на такі внески (вклади) на депозитний рахунок проценти (плата) визначаються між кредитною спілкою та членом кредитної спілки на договірних умовах.

Примірні договори про залучення внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки затверджуються рішенням спостережної ради кредитної спілки.

2.3.3 Кредитна спілка забезпечує прийом внесків (вкладів) на депозитні рахунки, проведення з цього приводу розрахунків, консультацій та надання необхідної інформації протягом часу, визначеного внутрішнім розпорядком.

Підтвердженням залучення внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки є укладені в письмовій формі договори, первинні бухгалтерські документи, оформлені згідно вимог законодавства України, та належним чином зафіксована в комплексній інформаційній системі кредитної спілки інформація про операції кредитної спілки з внесками (вкладами) членів кредитної спілки на депозитних рахунках.

Перший примірник договору про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок зберігається в кредитній спілці. Другий примірник договору про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок кредитна спілка зобов'язана надати члену кредитної спілки (або уповноваженій ним особі), який його підписав.

2.3.4. Кредитна спілка веде облік внесків (вкладів) на депозитні рахунки з урахуванням строків, виплати процентів, визначених у договорах про залучення внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки за такими видами договорів про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок:

- 1) договір про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок на вимогу;
- 2) договір про залучення строкового внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок.

2.3.5. У разі наявності внеску (вкладу) на депозитний рахунок при отриманні кредиту кредитна спілка може прийняти такий внесок (вклад) на депозитний рахунок для забезпечення виконання зобов'язань за кредитним договором та не повертати його в сумі невиконаних зобов'язань членом кредитної спілки, якщо це передбачено кредитним договором або договором про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок та договором застави майнових прав, який укладається між кредитною спілкою та членом кредитної спілки – власником внеску (вкладу) на депозитний рахунок.

2.3.6. Нарухування процентів визначається умовами договору про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок. Кредитна спілка здійснює нарахування плати (процентів) на внески (вклади) на депозитні рахунки на підставі відповідних договорів з дотриманням вимог Міжнародних стандартів фінансової звітності (далі – МСФЗ) в останній день кожного місяця та в день, визначений умовами укладеного з членом кредитної спілки договору. Нарухування процентів за договором про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок відбувається відповідно до порядку, встановленого договором, а саме: за фактичну кількість днів користування кредитною спілкою сумою внеску (вкладу) на депозитний рахунок і починається з наступного дня після

отримання кредитною спілкою суми внеску (вкладу) на депозитний рахунок, а припиняється в день, визначений умовами укладеного з членом кредитної спілки договору. Для цілей розрахунку процентів за внесками (вкладами) на депозитні рахунки використовується календарний рік.

2.3.7. У разі отримання кредитною спілкою письмової вимоги члена кредитної спілки про повернення внеску (вкладу) на депозитний рахунок або його частини кредитна спілка зобов'язана:

1) прийняти письмову вимогу шляхом проставлення на ній: дати отримання, підпису уповноваженої особи, прізвища, імені та по батькові уповноваженої особи і відбитка печатки кредитної спілки (за наявності);

2) зареєструвати письмову вимогу члена кредитної спілки з дотриманням наступних вимог:

- всі документи, що надходять до спілки приймаються до обробки централізовано особою, відповідальною за ведення діловодства. Первинна обробка документів включає перевірку правильності доставки, адресування, оформлення і цілісності упаковки, її розкриття, перевірку наявності вкладень та їх відповідність опису;
- неправильно оформлені (не підписані, незасвідчені), пошкоджені або надіслані не за адресою документи повертаються відправнику або пересилаються адресатові;
- усі пропозиції, заяви і скарги громадян (членів кредитної спілки), що надійшли, повинні прийматися централізовано особою, відповідальною за ведення діловодства, та реєструватися в день їх надходження в журналі вхідної кореспонденції. Конверти (вирізки з них) зберігаються разом з пропозицією, заявою, скаргою;
- всі документи, що надійшли до кредитної спілки, підлягають обов'язковому попередньому розгляду. Попередній розгляд документів здійснюється особою, відповідальною за ведення діловодства;
- реєстрація документів проводиться з метою забезпечення їхнього обліку, контролю за виконанням і оперативним використанням наявної в документах інформації;
- реєстрації підлягають документи, що потребують обліку, виконання і використання з довідковою метою (розпорядчі, планові, звітні, обліково-статистичні, бухгалтерські, фінансові тощо), як ті, що створюються і використовуються в спілці, так і ті, що надходять від інших установ і громадян;
- основним принципом реєстрації документів є однократність;
- реєстрація документа здійснюється шляхом присвоєння йому єдиного реєстраційного номера (порядкового номера надходження протягом календарного року) та внесення запису в журнал вхідної кореспонденції. Додатки до документів окремо не реєструються.

3) виконати вимогу відповідно до умов договору про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок.

У разі неможливості виконання кредитною спілкою вимоги члена кредитної спілки про повернення внеску (вкладу) на депозитний рахунок або його частини, кредитна спілка зобов'язана видати вкладникові письмове повідомлення про невиконання (неналежне виконання) цієї вимоги із зазначенням: причини, дати видачі повідомлення, підпису уповноваженої особи, прізвища, імені та по батькові уповноваженої особи і проставленням відбитка печатки кредитної спілки (за наявності).

2.3.8. Кредитна спілка виплачує вкладникові проценти на суму внеску (вкладу) на депозитний рахунок в розмірі, який встановлюється в договорі про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок. Проценти на внесок (вклад) на депозитний рахунок виплачуються члену кредитної спілки відповідно до умов договору про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок.

2.3.9. Кредитна спілка оприлюднює умови укладення договорів про залучення внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки шляхом розміщення витягів з положень про фінансове управління та про фінансові послуги в загальнодоступному для членів кредитної спілки місці в установі кредитної спілки.

3. Надання кредитів членам кредитної спілки.

3.1. Загальні питання здійснення діяльності з надання кредитів членам кредитної спілки.

Кредитом наданим члену кредитної спілки є грошові кошти надані кредитною спілкою члену кредитної спілки - позичальникові під процент, у розмірі та на умовах, встановлених кредитним договором з дотриманням вимоги повернення коштів та сплати процентів у визначені кредитним договором строки.

Споживчий кредит – грошові кошти, що надаються члену кредитної спілки – споживачу (позичальникові) на придбання товарів (робіт, послуг) для задоволення потреб, не пов'язаних з

підприємницькою діяльністю, незалежною професійною діяльністю або виконанням обов'язків найманого працівника.

3.2. Умови надання кредитів членам кредитної спілки.

3.2.1. Кредитна спілка надає членам кредитної спілки наступні види кредитів:

3.2.1.1. За строком:

- кредити зі строком до 3 місяців включно;
- кредити зі строком від 3 до 12 місяців включно;
- кредити зі строком понад 12 місяців.

3.2.1.2. За цільовим призначенням відповідно до Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 25 грудня 2003 року №177 «Про затвердження Порядку складання та подання звітності кредитними спілками та об'єднаними кредитними спілками до Національної комісії, що здійснює державне регулювання ринків фінансових послуг» (із змінами і доповненнями), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 19 січня 2004 р. за № 69/8668:

- 1) комерційні кредити;
- 2) кредити, надані на ведення фермерських господарств;
- 3) кредити, надані на ведення особистих селянських господарств;
- 4) кредити, надані на придбання, будівництво, ремонт та реконструкцію нерухомого майна;
- 5) споживчі кредити, у тому числі:
  - придбання автотранспорту;
  - придбання аудіо-, відео-, побутової техніки та комп'ютерів;
  - інші потреби

Надалі в цьому Положенні, якщо не зазначено інше, терміни:

„комерційний кредит – кредитування у межах відповідного зобов'язання члена кредитної спілки – позичальника з реалізації товарів, виконання робіт або надання послуг”

„особисте селянське господарство” вживається у значенні, наведеному в Законі України "Про особисте селянське господарство", а саме: „особисте селянське господарство – господарська діяльність, яка проводиться без створення юридичної особи фізичною особою індивідуально або особами, які перебувають у сімейних чи родинних відносинах і спільно проживають, з метою задоволення особистих потреб шляхом виробництва, переробки і споживання сільськогосподарської продукції, реалізації її надлишків та надання послуг з використанням майна особистого селянського господарства, у тому числі й у сфері сільського зеленого туризму”;

„фермерське господарство” вживається у значенні, наведеному в Законі України "Про фермерське господарство", а саме: „фермерське господарство – форма підприємницької діяльності громадян, які виявили бажання виробляти товарну сільськогосподарську продукцію, здійснювати її переробку та реалізацію з метою отримання прибутку на земельних ділянках, наданих їм у власність та/або користування, у тому числі в оренду, для ведення фермерського господарства, товарного сільськогосподарського виробництва, особистого селянського господарства, відповідно до закону.”;

«договір про споживчий кредит», «загальна вартість кредиту для споживача, «загальний розмір кредиту», «загальні витрати за споживчим кредитом», «кредитний посередник», «реальна процентна ставка», «споживче кредитування», вживаються у значенні, наведеному в Законі України «Про захист прав споживачів»

При цьому, відносини, які виникають між кредитною спілкою, як кредитором, кредитними посередниками(за наявності) та членами кредитної спілки – споживачами (позичальниками) під час надання вище вказаних кредитів на ведення особистих селянських господарств з метою задоволення особистих потреб шляхом виробництва, переробки і споживання сільськогосподарської продукції, на придбання, будівництво, ремонт та реконструкцію нерухомого майна та споживчих кредитів, як таких, що надаються члену кредитної спілки – споживачу (позичальникові) на придбання товарів (робіт, послуг) для задоволення потреб, не пов'язаних з підприємницькою, незалежною професійною діяльністю або виконанням обов'язків найманого працівника, на підставі кредитних договорів, загальний розмір кредиту за якими перевищує суму однієї мінімальної заробітної плати, встановленої на день укладання кредитного договору, або кредитних договорів, що укладаються на строк більше місяця, регулюються Законом України „Про споживче кредитування”.

Закон України „Про споживче кредитування” не поширюється на кредитні договори, що укладаються на строк до одного місяця, кредитні договори, загальний розмір кредиту за якими не перевищує однієї мінімальної заробітної плати, встановленої на день укладання кредитного договору,

комерційні кредити, кредити надані на ведення фермерських господарств, а також, кредити надані на ведення особистих селянських господарств з метою реалізації сільськогосподарської продукції та надання послуг з використанням майна особистого селянського господарства, у тому числі й у сфері сільського зеленого туризму,

3.2.1.3. За порядком видачі (типом кредиту):

- 1) кредит видається однією сумою;
- 2) кредитна лінія.

3.2.1.4. За типом процентної ставки:

- 1) фіксована.

3.2.1.5. За режимами сплати процентів і основної суми кредиту:

- 1) кредит з періодичною сплатою процентів і сплатою основної суми кредиту в кінці строку дії кредитного договору;
- 2) кредит з періодичною сплатою процентів і сплатою основної суми кредиту в кінці строку дії кредитного договору;
- 3) кредит з періодичною сплатою процентів і періодичною сплатою рівних часток основної суми кредиту, які розраховуються шляхом ділення загальної суми наданого кредиту на кількість періодів користування кредитом. При цьому, нарахування і сплата процентів проводиться на залишок заборгованості за кредитом;
- 4) кредит з періодичною сплатою процентів і основної суми кредиту "рівними долями", за яким передбачається незмінна (однакова) сума платежу протягом всього строку дії договору. Такий платіж включає в себе як проценти, нараховані за користування кредитом, так і частину кредиту. При цьому, питома вага процентів, які нараховуються на залишок основної суми, з кожним наступним платежем зменшується, а питома вага суми кредиту зростає.

3.2.1.6. За видами забезпечення виконання зобов'язань за кредитними договорами:

- 1) застава;
- 2) порука;
- 3) інші види забезпечення не заборонені законодавством.

3.2.1.7. За способом надання кредиту:

- 1) готівковим шляхом;
- 2) безготівковим шляхом.

Виходячи із зазначених вище критеріїв кредитна спілка надає кредити членам кредитної спілки за видами, встановленими окремим рішенням Спостережної ради.

За рішенням Спостережної ради для певних видів кредитів обов'язковою умовою щодо їх надання може бути передбачена наявність у члена кредитної спілки - позичальника встановленої суми внесків визначених видів.

3.2.2. Рішенням спостережної ради з дотриманням обмежень визначених законодавством можуть встановлюватися максимальна/мінімальна можлива сума кредитів, що надаються членам кредитної спілки.

3.2.3. Визначення розміру процентної ставки, яка встановлюється для окремих видів кредитів, визначених п.п. 3.2.1. цього Положення, відбувається за наступними критеріями – виходячи з потреб членства, ринкових тенденцій, кредитного ризику (рівня ризику кредиту), наданого забезпечення, попиту і пропозицій, які склалися на кредитному ринку, строку користування кредитом, розміру облікової ставки НБУ та попереднього досвіду надання кредитів членам кредитної спілки за умови збереження доходності на рівні, який забезпечує беззбиткову діяльність кредитної спілки.

3.2.3.1. Фіксована процентна ставка є незмінною протягом усього строку кредитного договору. Встановлений договором розмір фіксованої процентної ставки не може бути збільшено кредитною спілкою в односторонньому порядку. Умова договору щодо права кредитної спілки змінювати розмір фіксованої процентної ставки в односторонньому порядку є нікчемною.

Розмір фіксованої процентної ставки для окремих видів кредитів встановлюється спостережною радою кредитної спілки.

3.2.3.2. При споживчому кредитуванні здійснюється обчислення реальної річної процентної ставки, яка, дорівнює загальним витратам за споживчим кредитом, вираженим у процентах річних від загального

розміру виданого споживчого кредиту. Реальна річна процентна ставка обчислюється відповідно до нормативно-правових актів Нацкомфінпослуг. Розмір реальної річної процентної ставки не залежить від способу надання кредиту. Обчислення реальної річної процентної ставки базується на припущенні, що договір про споживчий кредит залишається дійсним протягом погодженого строку та що кредитна спілка як кредитор та член кредитної спілки – позичальник як споживач виконують свої обов'язки на умовах та у строки, визначені в договорі про споживчий кредит.

3.2.3.2.1. Розрахунок загальної вартості кредиту для члена кредитної спілки – споживача (позичальника) за договором про споживчий кредит здійснюється у грошовому виразі шляхом підсумовування загального розміру споживчого кредиту та загальних витрат за споживчим кредитом за формулою:

$$Варт = K + 3B,$$

де

Варт – загальна вартість кредиту для члена кредитної спілки – споживача (позичальника) за договором про споживчий кредит;

K – загальний розмір кредиту, що є сумою коштів, які надані та/або можуть бути надані члену кредитної спілки – споживачу (позичальнику) за договором про споживчий кредит (основний борг за кредитом, тіло кредиту);

3B – загальні витрати за споживчим кредитом.

Загальні витрати за споживчими кредитами, які надаються кредитною спілкою, включають такі витрати члена кредитної спілки – споживача (позичальника):

проценти за користування споживчим кредитом;

платежі за послуги кредитного посередника, що підлягають сплаті членом кредитної спілки – споживачем (позичальником) (за наявності).

При цьому, сплата членом кредитної спілки – споживачем (позичальником) комісій та інших обов'язкових платежів за додаткові та супутні послуги кредитодавця, внаслідок їх відсутності, не передбачається.

До загальних витрат за споживчим кредитом не включаються:

- платежі за додаткові та супутні послуги на користь третіх осіб, зокрема, нотаріуса, оцінювача, страховика, пов'язані з договором про споживчий кредит,

- платежі, що підлягають сплаті членом кредитної спілки – споживачем (позичальником) у разі невиконання його обов'язків, передбачених договором про споживчий кредит;

- платежі з оплати товарів (робіт, послуг), які член кредитної спілки – споживач (позичальник) зобов'язаний здійснити незалежно від того, чи правочин укладено з оплатою за рахунок власних коштів споживача чи за рахунок споживчого кредиту.

3.2.3.2.2. Якщо договір про споживчий кредит містить умови, що дозволяють зміну процентної ставки і така зміна не може бути визначена на момент обчислення, реальна річна процентна ставка обчислюється на основі припущення, що процентна ставка та інші платежі за послуги кредитної спілки залишатимуться незмінними та застосовуватимуться протягом строку дії договору.

3.2.3.2.3. Якщо кредит надається на умовах зазначених у пп. 1) – 3) п. 3.2.1.5 цього Положення, при яких проценти за кредитом нараховуються на суму залишку заборгованості за основним боргом за споживчим кредитом (тілом кредиту), а основний борг за споживчим кредитом (тілом кредиту) виплачується рівними частинами або в кінці строку дії договору про споживчий кредит, реальна річна процентна ставка розраховується у процентах за формулою:

$$PP = \left(\frac{3B}{K} \right) / T * 365 * 100\%$$

де

PP – реальна річна процентна ставка за договором про споживчий кредит;

3B – загальні витрати за споживчим кредитом, визначені згідно п. 3.2.3.3.1. цього Положення;

K – загальний розмір кредиту, що є сумою коштів, які надані та/або можуть бути надані члену кредитної спілки – споживачу (позичальнику) за договором (основний борг за кредитом, тіло кредиту);

T – строк користування споживчим кредитом в календарних днях. Строк користування споживчим кредитом рахується від дня, наступного за днем надання коштів за договором про споживчий кредит члену кредитної спілки – споживачу (позичальнику), до дня повернення такого кредиту (повного погашення основного боргу за кредитом), передбаченого договором про споживчий кредит.

3.2.3.2.4. Якщо кредит надається на умовах, зазначених у пп. 4) п. 3.2.1.5 цього Положення, реальна річна процентна ставка точно дисконтує всі майбутні грошові платежі споживача за споживчим кредитом до чистої суми виданого кредиту і розрахунок її здійснюється у процентах з використанням такої формули:

$$K = \sum_{t=1}^n \frac{K_t + 3B_t}{(100\% + PP)^{\frac{(d_t - d_1)}{365}}}$$

де

PP – реальна річна процентна ставка за договором про споживчий кредит;

K – загальний розмір споживчого кредиту, що є сумою коштів, які надані та/або мають бути надані споживачу за договором про споживчий кредит в момент видачі кредиту (основний борг за кредитом, тіло кредиту);

t – порядковий номер платежу, при цьому $t = 1$ - порядковий номер платежу (платежів) на початку дії договору про споживчий кредит (на момент укладання договору);

d_1 – дата платежу на початку дії договору про споживчий кредит (на момент укладання договору);

d_t – дата платежу з порядковим номером t ;

n – кількість платежів, передбачених договором про споживчий кредит;

K_t – платіж в погашення основного боргу за споживчим кредитом (тіла кредиту) з датою сплати d_t , при цьому $K = \sum_t K_t$.

$3B_t$ – загальні витрати за споживчим кредитом, визначені згідно пп. 3.2.3.3.1. цього Положення, з датою сплати d_t , при цьому $3B = \sum_t 3B_t$, $3B_1$ – загальні витрати за споживчим кредитом із сплатою на початку дії договору про споживчий кредит (на момент укладання договору), а також під час видачі споживчого кредиту.

3.2.3.2.5. Розрахунок значення реальної річної процентної ставки методом, встановленим пунктом 3.2.3.2.4. цього Положення, здійснюється із застосуванням програмного забезпечення.

У разі розрахунку значення реальної річної процентної ставки за допомогою програмного комплексу Microsoft Excel, застосовуються така функція:

ЧИСТВНДОХ (XIRR) - якщо потоки грошових коштів виникають з будь-якою періодичністю, як правило, для облікових періодів з різною тривалістю, що виражається в днях із зазначенням дати виникнення таких потоків грошових коштів.

3.3. Інформаційне забезпечення договору про споживчий кредит та дії, що передують його укладенню.

3.3.1. З метою формування або підтримання обізнаності споживачів та їх інтересу до кредитної спілки та споживчих кредитів, що нею надаються, кредитна спілка може розповсюджувати відповідну рекламу. При цьому, якщо в рекламі щодо надання споживчого кредиту зазначається процентна ставка чи будь-які дані, що стосуються загальних витрат за споживчим кредитом, така реклама додатково до вимог, встановлених законодавством про рекламу, повинна містити наступну стандартну інформацію (далі – Стандартна інформація) про:

- 1) максимальну суму, на яку може бути виданий споживчий кредит;
- 2) реальну річну процентну ставку;
- 3) максимальний строк, на який видається споживчий кредит;
- 4) розмір першого внеску у разі надання кредиту для придбання товарів (послуг) у формі оплати з відстроченням або з розстроченням платежу.

Стандартна інформація, яка надається в письмовому вигляді, наводиться однаковим шрифтом та відображається в основному тексті реклами. Розповсюдження реклами з інформацією про можливість надання споживчого кредиту без документального підтвердження кредитоспроможності споживача (позичальника), надання безпроцентного споживчого кредиту, споживчого кредиту під нуль процентів, іншу аналогічну за змістом та сутністю інформацію забороняється.

3.3.2. Інформація, яка надається члену кредитної спілки – споживачу (позичальнику) до укладення договору про споживчий кредит.

3.3.2.1. Кредитна спілка розміщує на своєму офіційному веб-сайті інформацію, необхідну для отримання споживчого кредиту членом кредитної спілки – споживачем (позичальником), яка містить умови надання споживчих кредитів членам кредитної спілки, встановлені рішенням спостережної ради кредитної спілки з дотриманням умов п.3.2. цього Положення (далі – наявні та можливі схеми споживчого кредитування).

Член кредитної спілки – споживач (позичальник) перед укладенням договору про споживчий кредит має самостійно ознайомитися з такою інформацією для прийняття усвідомленого рішення.

3.3.2.2. До укладення договору про споживчий кредит кредитна спілка безоплатно у письмовій формі (у паперовому вигляді або в електронному вигляді з накладенням електронних підписів, електронних цифрових підписів, інших аналогів власноручних підписів (печаток) сторін у порядку, визначеному законодавством) за спеціальною формою (паспорт споживчого кредиту), встановленою у Додатку 1 до цього Положення, надає члену кредитної спілки – споживачу (позичальнику) інформацію, необхідну для порівняння різних пропозицій кредитної спілки, із зазначенням дати надання такої інформації та терміну її актуальності з метою прийняття ним обґрунтованого рішення про укладення відповідного договору, в тому числі з урахуванням обрання певного типу кредиту,

Інформація про платежі, що надається члену кредитної спілки – споживачу (позичальнику) кредитною спілкою у паспорті споживчого кредиту, обов'язково має включати базу розрахунку платежів (суму, на підставі якої робиться відповідний розрахунок, зокрема суму наданого споживчого кредиту, суму непогашеного споживчого кредиту тощо).

У разі якщо окремі умови надання споживчого кредиту, визначені у паспорті споживчого кредиту, діятимуть протягом частини строку користування споживчим кредитом, кредитна спілка повідомляє члена кредитної спілки – споживача (позичальника) про такі умови, строк їх дії та порядок інформування про їх зміну.

Інформація, наведена у паспорті споживчого кредиту, викладається шрифтом одного розміру і типу та в одному форматі друку. За бажанням члена кредитної спілки – споживача (позичальника) зазначена інформація може бути надана йому на належному йому електронному носії інформації або електронною поштою. Друкування інформації, наведеної у паспорті споживчого кредиту шрифтом меншого розміру, ніж основний текст, злиття кольору шрифту з кольором фону тощо забороняється.

У разі укладення за бажанням члена кредитної спілки – споживача (позичальника) договору про споживчий кредит з використанням дистанційних каналів комунікації така інформація на паперовому чи іншому носії інформації тривалого використання надається члену кредитної спілки – споживачу (позичальнику) за його зверненням після укладення договору.

3.3.2.3. Кредитна спілка до укладення договору про споживчий кредит на вимогу члена кредитної спілки – споживача (позичальника) надає йому пояснення з метою забезпечення можливості оцінити, чи адаптовано договір до його потреб та фінансового стану, зокрема шляхом роз'яснення інформації, що надається відповідно до пп. 3.3.2.2. цього Положення, істотних характеристик запропонованих послуг та наслідків для члена кредитної спілки – споживача (позичальника), зокрема у разі невиконання ним зобов'язань за таким договором.

3.3.2.4. Член кредитної спілки – споживач (позичальник) зобов'язаний надати кредитодавцю підтвердження про ознайомлення з інформацією, надання якої передбачено п. 3.3.2.2. та 3.3.2.3 цього Положення, у письмовій формі (у паперовому вигляді або в електронному вигляді з накладенням електронних підписів, електронних цифрових підписів, інших аналогів власноручних підписів (печаток) сторін у порядку, визначеному законодавством).

3.3.2.5. Кредитна спілка розміщує інформацію в письмовому вигляді про тарифи та умови, на яких вона надає споживчі кредити, у приміщенні, де здійснюється обслуговування членів кредитної спілки та/або на своєму офіційному веб-сайті.

3.3.2.6. На вимогу члена кредитної спілки – споживача (позичальника) кредитна спілка безоплатно надає йому копію проекту договору про споживчий кредит у паперовому або електронному вигляді (за вибором члена кредитної спілки – споживача (позичальника)) за виключенням випадку, коли кредитна спілка на момент вимоги має підстави не продовжувати або не бажає продовжувати процес укладення договору про споживчий кредит із членом кредитної спілки – споживачем (позичальником).

3.3.2.7. Член кредитної спілки – споживач (позичальник), який внаслідок ненадання йому наведеної у пп. 3.3.2. інформації або надання її в неповному обсязі чи надання недостовірної інформації уклав договір на менш сприятливих для себе умовах, ніж ті, що передбачені у цій інформації, має право вимагати приведення укладеного договору у відповідність із зазначеною інформацією шляхом направлення кредитній спілці відповідного письмового повідомлення. Кредитна спілка зобов'язана привести договір у відповідність з умовами, зазначеними у наданій інформації, протягом 14 днів з дати отримання такого повідомлення.

3.4. Порядок надання кредитів членам кредитної спілки.

3.4.1. Умови договору про кредит.

3.4.1.1. У споживчому кредитному договорі або договорі кредитної лінії крім положень, визначених п. 1.4. цього Положення зазначаються :

- 1) тип кредиту (кредит, кредитна лінія тощо), мета отримання споживчого кредиту;
- 2) загальний розмір наданого споживчого кредиту;
- 3) порядок та умови надання споживчого кредиту;
- 4) строк, на який надається споживчий кредит;
- 5) необхідність укладення договорів щодо додаткових чи супутніх послуг третіх осіб, пов'язаних з отриманням, обслуговуванням та поверненням споживчого кредиту (за наявності);
- 6) види забезпечення наданого споживчого кредиту (якщо кредит надається за умови отримання забезпечення);
- 7) процентна ставка за споживчим кредитом, її тип (фіксована чи змінювана), порядок її обчислення, у тому числі порядок зміни, та сплати процентів;
- 8) реальна річна процентна ставка та загальна вартість споживчого кредиту для споживача на дату укладення договору про споживчий кредит. Усі припущення, використані для обчислення такої ставки, повинні бути зазначені;
- 9) порядок повернення споживчого кредиту та сплати процентів за користування споживчим кредитом, включно із кількістю платежів, їх розміром та періодичністю внесення, у вигляді графіка платежів (у разі кредитування у вигляді кредитної лінії графік платежів може не надаватися);
- 10) інформація про наслідки прострочення виконання зобов'язань зі сплати платежів, у тому числі розмір неустойки, процентної ставки, інших платежів, які застосовуються чи стягуються при невиконанні зобов'язання за договором про споживчий кредит;
- 11) порядок та умови відмови від надання та одержання споживчого кредиту;
- 12) порядок дострокового повернення споживчого кредиту.

3.4.1.2. У інших кредитних договорах та договорах кредитної лінії крім положень, визначених п. 1.4. цього Положення зазначаються:

- 1) порядок нарахування та сплати процентів (методи нарахування процентів, періодичність сплати процентів та форму розрахунків, інше);
- 2) інформація про забезпечення кредиту;
- 3) графік розрахунків, у якому зазначається порядок повернення основної суми кредиту та погашення процентів за ним;
- 4) строк, протягом якого кредитна спілка зобов'язана надати кредит позичальнику.

3.4.2. Примірні кредитні договори затверджуються рішенням спостережної ради кредитної спілки з урахуванням вимог і умов цього Положення.

Для отримання кредиту член кредитної спілки (позичальник) надає кредитній спілці відповідну заяву. Заява про надання кредиту повинна містити інформацію про особу позичальника, адресу проживання, номери телефонів, місце роботи, інформацію щодо доходів позичальника та членів його родини, інформацію про витрати позичальника та його родини, інформацію щодо кредиту, а саме сума кредиту, строк користуванням кредитом, розмір щомісячних платежів за кредитом, призначення кредиту, запропоноване забезпечення, а також інформацію про наявну кредиторську заборгованість на момент подання заяви, інформацію щодо наявності заборгованості за кредитами, отриманими в кредитній спілці у пов'язаних та/або асоційованих осіб члена кредитної спілки тощо.

Визначення кредитною спілкою можливості укладення договору про споживчий кредит здійснюється на підставі заяви члена кредитної спілки – споживача (позичальника), у тому числі з використанням засобів дистанційного зв'язку, та оцінки кредитоспроможності члена кредитної спілки – споживача (позичальника). Розгляд заяви про укладення договору про споживчий кредит здійснюється кредитною спілкою безоплатно.

Не вважається пропозицією укласти договір про споживчий кредит застереження про можливість надання кредиту під час придбання товару (послуги). Вимагати від члена кредитної спілки – споживача (позичальника) укладення договору про споживчий кредит як обов'язкової умови придбання будь-яких товарів чи послуг у кредитної спілки або у його спорідненої чи пов'язаної особи забороняється.

3.4.3. Кредитні договори та договори забезпечення повинні бути укладені в письмовій формі, відповідно до вимог цивільного законодавства України. Недійсність договору забезпечення не тягне за собою недійсності основного зобов'язання – кредитного договору.

3.4.4. Кредитна спілка здійснює нарахування процентів за користування кредитами на підставі кредитних договорів з дотриманням вимог МСФЗ в останній день кожного місяця та в день, визначений умовами укладеного з членом кредитної спілки договору. Нарухування процентів за договорами кредиту відбувається за кожний фактичний строк користування кредитом і починається з наступного дня після отримання членом кредитної спілки суми кредиту, а припиняється в день остаточного розрахунку за кредитом. Для цілей розрахунку процентів за кредитом використовується календарний рік.

3.4.5. До укладення договору про кредит, включаючи споживчі кредити, кредитна спілка зобов'язана використовуючи свої професійні можливості, оцінити кредитоспроможність позичальника, враховуючи, зокрема, строк, на який надається кредит, суму кредиту, а за потреби – доходи позичальника та мету отримання кредиту. Оцінка кредитоспроможності позичальника здійснюється на підставі достатньої інформації, отриманої від позичальника, та, за необхідності, на основі інформації, законно отриманої з інших джерел.

Оцінка кредитоспроможності позичальника включає в себе аналіз:

- документів, перелік яких, встановлений для отримання кредиту;
- інформації про позичальника.

Для проведення оцінки кредитоспроможності позичальник надає до кредитної спілки копії та оригінали (для огляду) наступних документів з дотриманням наступних вимог до їх змісту:

- Заяву про надання кредиту (повинна містити суму кредиту, необхідну члену кредитної спілки; строк такого кредиту та його цільове призначення);
- Паспорт або документ, що його заміняє (паспорт повинен відповідати вимогам Положення про паспорт громадянина України, затвердженого Постановою ВР України від 02.09.1993 р. №3423-ХІІ; Закону України „Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус”, документи, що його заміняють повинні відповідати по формі та змісту відповідним нормативно-правовим актам України);
- реєстраційний номер облікової картки платника податків або серію та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку у паспорті);
- Документ, що підтверджує отримані членом кредитної спілки доходи (такими документами вважається - довідка про заробітну плату за останні 6 місяців та/або Податкова декларація платник єдиного податку – фізичної особи підприємця за останні два квартали та/або Річна податкова декларація про майновий стан та доходи тощо);
- У випадку розгляду сукупного сімейного доходу - документи, що підтверджують отримані доходи членами родини (такими документами вважається - довідка про заробітну плату за останні 6 місяців та/або Податкова декларація платник єдиного податку – фізичної особи підприємця за останні два квартали та/або Річна податкова декларація про майновий стан та доходи тощо);
- У випадку, якщо член кредитної спілки одружений та кредитний договір виходить за межі дрібного побутового (ст. 65 Сімейного кодексу України та ст.31 Цивільного кодексу України) - згода

другого з подружжя на укладання кредитного договору та окремих договорів забезпечення кредиту у разі їх наявності (зазначена згода має бути надана в довільній письмовій формі, написана та підписана особисто другим з подружжя, із зазначенням суми, строку та цільового призначення кредиту).

Довідка про заробітну плату за останні 6 місяців, Податкова декларація платник єдиного податку – фізичної особи підприємця Річна податкова декларація про майновий стан та доходи [формою та змістом повинні відповідати вимогам, встановленими до таких документів відповідними нормативно-правовими актами України.

У разі ненадання позичальником документів чи відомостей про себе та свій фінансовий стан, що вимагаються законодавством або внутрішніми документами кредитної спілки, кредитна спілка має право відмовити такому позичальнику в укладенні договору про кредит, зокрема, споживчий.

Інформація про позичальника, отримана кредитною спілкою у зв'язку з укладенням, виконанням та припиненням договору про споживчий кредит, може бути передана третім особам без згоди члена кредитної спілки – споживача (позичальника) лише у випадках і порядку, передбачених законом.

При наданні комерційних кредитів позичальник, крім документів зазначених в абзаці 2 цього підпункту, надає кредитній спілці належним чином завірени копії та оригінали документів (для огляду): витяг з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців, наявні ліцензії, дозволи, фінансову та/або іншу звітність тощо. Копії документів додаються до заяви про надання кредиту. Всі документи за формою та змістом повинні відповідати вимогам, встановленими до таких документів відповідними нормативно-правовими актами України.

При наданні кредитів фермерським господарствам та приватним підприємствам, які знаходяться у власності члена кредитної спілки, член кредитної спілки, крім зазначених в абзаці 2 цього підпункту документів, надає кредитній спілці належним чином завірени копії та оригінали документів (для огляду): витяг з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців, відомості з ЄДРПОУ, фінансову та/або іншу звітність тощо. Завірени копії документів додаються до заяви про надання кредиту. Всі документи за формою та змістом повинні відповідати вимогам, встановленими до таких документів відповідними нормативно-правовими актами України.

За рішенням спостережної ради перелік документів, необхідний для проведення аналізу кредитоспроможності позичальника може бути змінений. У випадку недостатності інформації в наданих документах для прийняття рішення про надання кредиту кредитна спілка має право вимагати від позичальника надання й інших документів, крім перелічених вище та визначених рішенням спостережної ради.

3.4.6. Окремим рішенням спостережної ради, встановлюються критерії, яким повинен відповідати заявник для отримання кредиту відповідно до встановлених підвидів кредитів, що надаються членам кредитної спілки.

За результатами розгляду поданих документів, інспектор кредитний надає кредитному комітету висновок щодо можливості заявника своєчасно та в повному обсязі сплатити зобов'язання за кредитним договором кредит та свої рекомендації по задоволенню чи відхиленню заяви члена кредитної спілки.

3.4.7. Всі документи позичальника та висновок інспектора кредитного розглядаються на засіданні кредитного комітету, з урахуванням наступного:

- Засідання кредитного комітету є правомочним, якщо на ньому присутні не менше трьох членів кредитного комітету та за умови обов'язкової участі голови правління або його заступника у разі відсутності голови правління, з наступним підписанням заступником голови правління відповідних кредитних договорів, рішення за якими було прийнято під час відсутності голови правління. Рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більше половини присутніх на засіданні членів кредитного комітету і голова правління та особи, які на підставі відповідної довіреності уповноважені головою правління кредитної спілки на укладання кредитних договорів та договорів кредитних ліній, в разі їх присутності на засіданні, не голосували проти цього рішення.

- Прийняте кредитним комітетом рішення про надання кредиту є підставою набуття головою правління чи уповноваженою головою правління особою, що діє на підставі підписаної головою правління довіреності, права укласти кредитний договір (договір кредитної лінії) з членом кредитної спілки, якому кредитний комітет вирішив надати кредит.

- Наявність конфлікту інтересів у діяльності членів кредитного комітету ідентифікується за наступними критеріями:

- 1) отримання членом кредитного комітету (його близькими родичами, установами та підприємствами, в яких він, його близькі родичі або підприємство, яким вони володіють, мають діловий інтерес – (далі – “пов'язані особи”)) користі за результатами рішень кредитного комітету, які безпосередньо і окремо стосуються цього члена або пов'язаних з ним осіб;

2) існування у члена кредитного комітету будь-якої прямої чи опосередкованої особистої зацікавленості майнового або немайнового характеру, яка може вплинути на об'єктивне рішення кредитного комітету.

- У разі ідентифікації конфлікту інтересів членом кредитного комітету за вищевизначеними критеріями, він зобов'язаний в усній або письмовій формі повідомити про це кредитний комітет.

- При розгляді питань, які передбачають прийняття рішення кредитного комітету щодо встановлення кредитних взаємовідносин з будь-якими особами, за наявності конфлікту інтересів у членів кредитного комітету щодо зазначених питань, кредитний комітет повинен зафіксувати в своєму протоколі такий факт.

- За наявності конфлікту інтересів у членів кредитного комітету рішення про прийняття кредитною спілкою будь-якого зобов'язання на користь члена кредитного комітету у разі, якщо прийняття такого рішення відноситься до компетенції кредитного комітету, готується та приймається кредитним комітетом без участі цього члена. Зокрема, при прийнятті рішення про надання кредиту члену кредитної спілки, який є членом кредитного комітету, такий член кредитного комітету не може брати участь у прийнятті цього рішення.

3.4.8. Строки розгляду заяв про надання кредитів та прийняття рішень по ним становлять від 1 до 5 календарних днів за всіма видами кредитів. Строки розгляду заяв про надання кредитів та прийняття рішень по ним можуть бути змінені за окремим рішенням спостережної ради кредитної спілки.

Рішення кредитного комітету про надання кредиту або відмову в наданні кредиту фіксується в протоколі засідання Кредитного комітету, який підписується всіма членами кредитного комітету, присутніми на засіданні.

3.4.9. У разі відмови кредитної спілки від укладення договору про споживчий кредит на підставі інформації, отриманої з офіційних джерел, визначених законодавством, зокрема з бюро кредитних історій, члену кредитної спілки – споживачу (позичальнику) безоплатно надається відповідна інформація із зазначенням таких джерел, за його бажанням - у письмовій формі.

3.4.10. Після укладення договору про споживчий кредит кредитна спілка на вимогу члена кредитної спілки – споживача (позичальника), але не частіше одного разу на місяць, у порядку та на умовах, передбачених договором про споживчий кредит, безоплатно повідомляє йому інформацію про поточний розмір його заборгованості, розмір суми кредиту, повернутої кредитній спілці, зокрема інформацію про платежі за цим договором, які сплачені, які належить сплатити, дати сплати або періоди у часі та умови сплати таких сум (за можливості зазначення таких умов), а також іншу інформацію, надання якої передбачено Законом України „Про споживче кредитування”, іншими актами законодавства, а також договором про споживчий кредит.

У разі якщо розмір майбутніх платежів і строки їх сплати не можуть бути встановлені у договорі про споживчий кредит (кредитування у вигляді кредитної лінії тощо), члену кредитної спілки – споживачу (позичальнику) також у строк, визначений цим договором, надається довідка у якій зазначаються: стан заборгованості на певну дату, оборот коштів за період часу, за який зроблена довідка, заборгованість на початок періоду, за який зроблена довідка, заборгованість на кінець періоду, за який зроблена довідка, дати і суми здійснення операцій членом кредитної спілки – споживачем (позичальником), застосована до проведених членом кредитної спілки – споживачем (позичальником) операцій процентна ставка, будь-які інші платежі, застосовані до проведених членом кредитної спілки – споживачем (позичальником) операцій, та/або будь-яка інша інформація, передбачена договором про споживчий кредит.

3.4.11. У разі якщо сторони договору про споживчий кредит мають намір збільшити загальний розмір кредиту, кредитна спілка зобов'язана оцінити кредитоспроможність члена кредитної спілки – споживача (позичальника) відповідно до вимог пп. 3.4.5. – 3.4.7. цього Положення.

3.4.12. Будь-які пропозиції кредитної спілки про зміну умов договору про споживчий кредит, визначених п.п. 3.3.1.1. цього Положення (окрім зміни змінюваної процентної ставки), повинні здійснюватися шляхом направлення кредитною спілкою члену кредитної спілки – споживачу (позичальнику) повідомлення в такий спосіб, що дає змогу встановити дату відправлення повідомлення. Умова договору про надання члену кредитної спілки – споживачу (позичальнику) пропозицій про зміну зазначених умов договору іншим чином, ніж таким, що дає можливість встановити дату відправлення повідомлення, є нікчемною.

Пропозиції члену кредитної спілки – споживачу (позичальнику) про зміни інші, ніж зміна умов договору про споживчий кредит, визначених п.п. 3.3.1.1. цього Положення, повинні надаватися у спосіб та строки, передбачені договором про споживчий кредит.

3.4.13. Забороняється у будь-який спосіб ускладнювати прочитання членом кредитної спілки – споживачем (позичальником) реальної річної процентної ставки та загальної вартості кредиту для члена

кредитної спілки – споживача (позичальника), зазначених у договорі про споживчий кредит або в додатку до такого договору, у тому числі шляхом друкування його шрифтом меншого розміру, ніж основний текст, злиття кольору шрифту з кольором фону.

3.4.14. Член кредитної спілки – споживач (позичальник) має право протягом 14 календарних днів з дня укладання договору про споживчий кредит відмовитися від договору про споживчий кредит без пояснення причин, у тому числі і в разі отримання ним грошових коштів.

Право на відмову від договору про споживчий кредит не застосовується щодо:

- 1) договорів про споживчий кредит, виконання зобов'язань за якими забезпечено шляхом укладання нотаріально посвідчених договорів (правочинів);
- 2) споживчих кредитів, наданих на придбання робіт (послуг), виконання яких відбулося до закінчення строку відмови від договору про споживчий кредит, встановленого частиною першою цього підпункту.

3.4.15. Укладення договору про споживчий кредит може бути пов'язано з необхідністю отримання членом кредитної спілки – споживачем (позичальником) додаткових чи супутніх послуг третіх осіб.

До договорів про надання додаткових чи супутніх послуг третіх осіб, зокрема, належать:

- 1) договір оцінки майна члена кредитної спілки – споживача (позичальника) з метою визначення його кредитоспроможності;
- 2) договір оцінки майна члена кредитної спілки – споживача (позичальника), що використовується для забезпечення виконання ним зобов'язань за договором про споживчий кредит;
- 3) договір страхування та інші договори, що укладаються для забезпечення виконання членом кредитної спілки – споживачем (позичальником) зобов'язань за договором про споживчий кредит;
- 4) договір відкриття банківського рахунку, необхідного для отримання чи обслуговування наданого кредиту;
- 5) договори про надання нотаріальних та інших додаткових чи супутніх послуг у разі, якщо вони необхідні для укладення договору про споживчий кредит.

Член кредитної спілки – споживач (позичальник) має право укласти договір про надання додаткових чи супутніх послуг з обраною ним третьою особою, включеною до переліку тих, які відповідають вимогам кредитної спілки (за наявності такого переліку). Перелік третіх осіб, які відповідають вимогам кредитної спілки (за наявності такого переліку), розміщується на офіційному веб-сайті кредитної спілки або на інформаційних стендах, доступ до яких є вільним для членів кредитної спілки – споживачів (позичальників), у всіх приміщеннях кредитної спілки. На вимогу члена кредитної спілки – споживача (позичальника) такий перелік має бути наданий йому в письмовій чи електронній формі за його вибором.

Кредитна спілка у встановленому нею порядку має право визначати перелік третіх осіб, які відповідають її вимогам та можуть надавати членам кредитної спілки – споживачам (позичальникам) додаткові чи супутні послуги, пов'язані з укладенням договору про споживчий кредит. Кредитна спілка на своєму офіційному веб-сайті оприлюднює, забезпечує вільний доступ та своєчасне оновлення інформації про вимоги до осіб, які надають додаткові та супутні послуги, та до відповідних договорів, що приймаються кредитною спілкою у якості забезпечення за споживчим кредитом та/або укладення яких є умовою надання (подальшого обслуговування) споживчого кредиту, а також розміщує на ньому правила співпраці з такими особами (за наявності таких вимог).

Укладення договору про споживчий кредит не пов'язано з вимогою укладення договорів про надання додаткових чи супутніх послуг із конкретною третьою особою.

У разі визначення кредитною спілкою переліку третіх осіб, які можуть надавати членам кредитної спілки – споживачам (позичальникам) додаткові чи супутні послуги, пов'язані з укладенням договору про споживчий кредит, у кількості менше трьох осіб для кожного виду послуг, член кредитної спілки – споживач (позичальник) має право самостійно обрати особу, яка може надавати членам кредитної спілки – споживачам (позичальникам) відповідні додаткові чи супутні послуги, серед осіб, не включених до переліку, визначеного кредитною спілкою.

У разі розірвання членом кредитної спілки – споживачем (позичальником) договору про надання додаткових чи супутніх послуг, який є обов'язковим для укладення договору про споживчий кредит, та неукладення протягом 15 календарних днів нового договору про надання таких самих послуг з особою, що відповідає вимогам кредитної спілки, та з урахуванням вимог зазначених у попередньому абзаці цього Положення, кредитна спілка має право вимагати дострокового виконання зобов'язань за договором про споживчий кредит.

Відмова від договору про споживчий кредит є підставою для припинення договорів щодо додаткових чи супутніх послуг, що були визначені як обов'язкові для отримання кредиту, укладених членом кредитної спілки – споживачем (позичальником). Кредитна спілка або третя сторона повертають члену кредитної спілки – споживачу (позичальнику) кошти, сплачені ним за такі додаткові чи супутні послуги, не пізніше як протягом 14 календарних днів з дня подання письмового повідомлення про відмову від договору про споживчий кредит, якщо такі послуги не були фактично надані до дня відмови члена кредитної спілки – споживача (позичальника) від договору про споживчий кредит у порядку, визначеному законодавством.

3.4.16. Усі не врегульовані цим Положенням правовідносини, зокрема, щодо споживчого кредитування, регулюються чинним законодавством України.

4. Надання кредитів іншим кредитним спілкам.

4.1. Загальні умови надання кредитів іншим кредитним спілкам.

4.1.1. Кредитом наданим іншій кредитній спілці є грошові кошти надані кредитною спілою кредитній спілці-позичальникові під процент, у розмірі та на умовах, встановлених кредитним договором з дотриманням вимоги повернення коштів та сплати процентів у визначені кредитним договором строки.

4.1.2. Кредитна спілка надає іншим кредитним спілкам кредити за цільовим призначеннями виключно для видачі кредитів членам кредитної спілки, яка залучає кошти. Кредитна спілка має право надавати кредити іншим кредитним спілкам виключно за умови дотримання вимог щодо нормативів достатності капіталу та платоспроможності.

4.1.3. Кредити іншим кредитним спілкам надаються в порядку та на умовах визначених Розділом 3 даного Положення з урахуванням особливостей встановлених цим Розділом.

4.2. Умови надання кредитів іншим кредитним спілкам.

4.2.1 Кредитна спілка надає іншим кредитним спілкам кредити за строками користування, за типом процентної ставки, з режимами сплати процентів і основної суми кредиту визначеними п.п. 3.2.1. цього Положення.

4.2.2. Визначення розміру процентної ставки, для кредитів, які надаються іншим кредитним спілкам, відбувається за наступними критеріями – виходячи з потреб кредитної спілки, ринкових тенденцій, кредитного ризику (рівня ризику кредиту), наданого забезпечення, попиту і пропозицій, які склалися на кредитному ринку, строку користування кредитом, розміру облікової ставки НБУ та попереднього досвіду надання кредитів іншим кредитним спілкам за умови збереження доходності на рівні, який забезпечує беззбиткову діяльність кредитної спілки.

4.2.2.1. Фіксована процентна ставка є незмінною протягом усього строку кредитного договору. Встановлений договором розмір фіксованої процентної ставки не може бути збільшено кредитною спілкою в односторонньому порядку. Умова договору щодо права кредитної спілки змінювати розмір фіксованої процентної ставки в односторонньому порядку є нікчемною.

Розмір фіксованої процентної ставки для кредитів, що надаються кредитним спілкам встановлюється спостережною радою кредитної спілки.

4.3. Порядок надання кредитів іншим кредитним спілкам.

4.3.1. Кредитний договір окрім вимог, визначених п.п. 3.3.1. цього Положення за виключенням п.п. 3 п. 1.4., повинен містити найменування та місцезнаходження кредитної спілки – позичальника.

Примірні кредитні договори затверджуються рішенням спостережної ради кредитної спілки. Примірний кредитний договір з іншою кредитною спілкою затверджується рішенням спостережної ради кредитної спілки з урахуванням вимог і умов до цього Положення.

4.3.2. Заява про надання кредиту кредитній спілці розглядається за умови подання необхідних документів:

- роздрукованої сторінки з веб-сайту Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців з інформацією про кредитну спілку – позичальника, засвідчену підписом голови правління та печаткою кредитної спілки;

- копії статуту кредитної спілки;

- копії свідоцтва про реєстрацію фінансової установи – кредитної спілки заявника;

- звітних даних, складених наростаючим підсумком з початку календарного року відповідно до Порядку складання та подання звітності кредитними спілками та об'єднаними кредитним спілками до Національної комісії, що здійснює державне регулювання в сфері ринків фінансових послуг станом на кінець останнього дня попереднього кварталу.

- наявності Ліцензії на надання грошових коштів у позику, в тому числі і на умовах фінансового кредиту.

4.3.3. Для оцінки спроможності іншої кредитної спілки - заявника вчасно виконувати зобов'язання за кредитним договором, проводиться оцінка фінансового стану, при цьому враховується дотримання кредитною спілкою - заявником встановлених нормативів достатності капіталу, платоспроможності, якості активів, ризиковості операцій, прибутковості та ліквідності.

4.3.4. Кредитна спілка здійснює нарахування процентів за користування кредитами на підставі кредитних договорів з дотриманням вимог МСФЗ, в останній день кожного місяця та в день, визначений умовами укладеного з іншою кредитною спілкою договору. Нарухування процентів за договорами кредиту відбувається за кожний фактичний строк користування кредитом і починається з наступного дня після здійснення перерахунку суми кредиту кредитній спілці - позичальнику, а припиняється в день остаточного розрахунку за кредитом. Для цілей розрахунку процентів за користування кредитом використовується календарний рік.

5. Порядок проведення моніторингу наданих кредитів та супроводження прострочених, неповернених, у тому числі безнадійних кредитів.

5.1. З метою нагляду за своєчасністю сплат за наданими кредитами та оперативного планування руху грошових потоків кредитна спілка веде належний аналітичний облік. Обов'язки щодо організації моніторингу наданих та супроводження прострочених кредитів, неповернених, у тому числі безнадійних кредитів покладаються на кредитний комітет кредитної спілки.

5.2. Поточний контроль за дотриманням умов кредитних договорів здійснюється інспектором кредитним. Зокрема, інспектор кредитний здійснює контроль за своєчасністю та повнотою передбачених кредитними договорами платежів на підставі звірення фактично отриманих платежів з графіком планових платежів, який складається для кожного тижня. Інспектор кредитний звітує про дотримання графіку планових платежів на засіданні кредитного комітету.

5.3. У випадку виявлення прострочених кредитів кредитна спілка вживає заходи, передбачені в п. 5.5. – 5.7. цього Положення

5.4. Для окремих видів кредитів згідно затверджених рішенням спостережної ради правил і процедур може передбачатися особливий порядок супроводження.

5.5. З моменту виявлення простроченості за кредитом (затримання позичальником сплати частини кредиту та/або процентів) кредитна спілка повинна вжити наступні заходи для добровільного виконання позичальником своїх договірних зобов'язань:

в термін до 5 днів прострочення – здійснює позичальникові нагадування про необхідність виконання договірних зобов'язань в телефонному режимі;

в термін до 15 днів прострочення платежу надсилає позичальнику та поручителю/заставодавцю (у разі наявності) листи – нагадування;

щодо кредитів інших, ніж споживчі, надсилає позичальнику та поручителю/заставодавцю (у разі наявності) в термін від 15 до 30 днів прострочення рекомендовані листи – попередження;

щодо споживчих кредитів надсилає позичальнику та поручителю/заставодавцю (у разі наявності) щонайменше через один календарний місяць, а за кредитом, забезпеченим іпотекою, та за кредитом на придбання житла – щонайменше на три календарні місяці, рекомендовані листи із зазначенням вимоги про здійснення таких платежів або повернення кредиту протягом 30 календарних днів, а за кредитом, забезпеченим іпотекою, та за кредитом на придбання житла – 60 календарних днів з дня одержання від кредитної спілки повідомлення про таку вимогу.

5.6. У випадку, якщо попередні заходи не призвели до сплати боргу, кредитна спілка вдається до дій, що спрямовані на стягнення боргу примусовим шляхом. Перед їх вчиненням кредитна спілка:

1) визначає на підставі кредитного договору суму заборгованості, включаючи також, якщо це передбачено умовами договору суми штрафних санкцій. При цьому, за рішенням кредитного комітету може застосовуватися зупинення нарахування процентів та/або реструктуризація заборгованості.

2) визначає шляхи звернення стягнення на забезпечення кредиту, включаючи всі види забезпечення визначені у кредитному договорі та окремих договорах застави, поруки (за їх наявності).

3) вживає заходи для встановлення місця знаходження позичальника.

Стягнення боргу примусовим шляхом здійснюється з використанням відповідних правових механізмів та процесуальних форм, передбачених чинним законодавством.

5.7. В окремих випадках за обґрунтованим рішенням кредитного комітету кредитна спілка може відстрочити застосування щодо позичальника заходів примусового стягнення боргу з дотриманням передбачених законодавством процесуальних строків.

5.8. Кредитна спілка здійснює супроводження неповернених, у тому числі безнадійних кредитів у наступному порядку:

За наявності підстав, за поданням інспектора кредитного, кредитний комітет приймає обґрунтоване рішення про відстрочення визнання неповерненого кредиту безнадійним. Подання має містити обґрунтування та документальне підтвердження можливості повернення позичальником кредиту.

Після прийняття рішення кредитним комітетом про відстрочення визнання неповерненого кредиту безнадійним, кредитна спілка вживає заходи для виконання позичальником своїх договірних зобов'язань за неповерненим кредитом:

– у разі відсутності платежів по кредиту протягом двох місяців з дня прийняття рішення кредитним комітетом, надсилає позичальнику та/або поручителю/заставадавцю (у разі наявності) рекомендовані листи – попередження.

– у разі відсутності платежів по кредиту протягом трьох місяців з дня прийняття рішення кредитним комітетом здійснює заходи, передбачені п.5.6. цього Положення, з урахуванням строку позовної давності.

Кредитна спілка супроводжує безнадійні кредити шляхом здійснення наступних заходів для виконання позичальником та/або поручителем/заставадавцем договірних зобов'язань :

1) щодо неповернених кредитів, крім випадків, коли кредитним комітетом прийнято обґрунтоване рішення про відстрочення визнання кредиту безнадійним:

Кредитна спілка:

– протягом одного місяця з дня визнання кредиту безнадійним – здійснює позичальникові нагадування про необхідність виконання договірних зобов'язань в телефонному режимі;

– протягом двох місяців з дня визнання кредиту безнадійним – надсилає позичальнику, та/або поручителю/заставадавцю (у разі наявності) листи – нагадування.

У разі відсутності платежів по кредиту протягом трьох місяців з дня визнання кредиту безнадійним, кредитна спілка здійснює заходи передбачені п.5.6. цього Положення, з урахуванням строку позовної давності.

2) щодо прострочених або неповернених кредитів, за якими є документальне підтвердження про неможливість стягнення, та прострочених кредитів, за якими кредитним комітетом прийнято обґрунтоване рішення про визнання кредиту безнадійним:

– кредитна спілка, у разі наявності виконавчого документу про стягнення заборгованості за безнадійним кредитом щороку звертається до державної виконавчої служби із заявою про примусове стягнення заборгованості з боржника (в межах строків пред'явлення виконавчих документів до виконання) та кожні півроку здійснює перевірку наявності обставин, що унеможливають стягнення заборгованості, або обставин, що стали підставою для прийняття кредитним комітетом обґрунтованого рішення про визнання кредиту безнадійним;

– у разі відсутності судового рішення про стягнення заборгованості кредитна спілка звертається до суду із позовом про стягнення заборгованості (в межах строку позовної давності). Крім того, інспектор кредитний кожні три місяці здійснює перевірку наявності обставин що унеможливають стягнення заборгованості або обставин, що стали підставою для прийняття кредитним комітетом обґрунтованого рішення про визнання кредиту безнадійним.

3) щодо неповернених кредитів, за якими минув строк позовної давності кредитна спілка кожні шість місяців здійснює нагадування позичальникові про необхідність виконання договірних зобов'язань в телефонному режимі та надсилає позичальнику та/або поручителю/заставадавцю (у разі наявності) листи – вимоги (крім споживчих кредитів).

Паспорт споживчого кредиту
Інформація, яка надається споживачу до укладення договору про споживчий кредит
(Стандартизована форма)

1. Інформація та контактні дані кредитодавця	
Найменування кредитодавця та його структурного або відокремленого підрозділу, в якому поширюється інформація	
Місцезнаходження кредитодавця та адреса структурного або відокремленого підрозділу, в якому поширюється інформація	
Ліцензія/Свідоцтво	[реквізити ліцензії та/або свідоцтва про внесення кредитодавця до Державного реєстру банків чи Державного реєстру фінансових установ]
Номер контактного телефону	
Адреса електронної пошти	
Адреса офіційного веб-сайту	
2. Інформація та контактні дані кредитного посередника*	
Найменування кредитного посередника	
Місцезнаходження	
Номер контактного телефону	
Адреса електронної пошти	
Адреса офіційного веб-сайту*	
3. Основні умови кредитування з урахуванням побажань споживача	
Тип кредиту	[кредит, кредитна лінія, кредитування рахунку (овердрафт) тощо]
Сума / ліміт кредиту, грн.	
Строк кредитування	[може встановлюватися в роках, місяцях, днях]
Мета отримання кредиту	
Спосіб та строк надання кредиту	[готівковим/безготівковим шляхом]
Можливі види (форми) забезпечення кредиту	
Необхідність проведення оцінки забезпечення кредиту	[так/ні та за чий рахунок буде проводитися]
Мінімальний розмір власного платежу (фінансової участі) споживача за умови отримання кредиту на придбання товару/роботи/послуги, %	
4. Інформація щодо реальної річної процентної ставки та орієнтовної загальної вартості кредиту для споживача	

Процентна ставка, відсотків річних	
Тип процентної ставки	[фіксована, змінювана]
Порядок зміни змінюваної процентної ставки	[порядок обчислення, індекси, які застосовуються]
Платежі за додаткові та супутні послуги кредитодавця, обов'язкові для укладання договору, грн.:	[зазначаються розмір платежу та база його розрахунку]
1.	
2.	
...	
Застереження: витрати на такі послуги можуть змінюватися протягом строку дії договору про споживчий кредит	[якщо платежі за послуги кредитодавця, пов'язані з отриманням, обслуговуванням і поверненням кредиту, є періодичними]
Платежі за послуги кредитного посередника, що підлягають сплаті споживачем, грн.*	
Загальні витрати за кредитом, грн.	
Орієнтовна загальна вартість кредиту для споживача за весь строк користування кредитом (у т. ч. тіло кредиту, відсотки, комісії та інші платежі), грн.	
Реальна річна процентна ставка, відсотків річних	
<p>Застереження: наведені обчислення реальної річної процентної ставки та орієнтовної загальної вартості кредиту для споживача є репрезентативними та базуються на обраних споживачем умовах кредитування, викладених вище, і на припущенні, що договір про споживчий кредит залишатиметься дійсним протягом погодженого строку, а кредитодавець і споживач виконують свої обов'язки на умовах та у строки, визначені в договорі.</p> <p>Реальна річна процентна ставка обчислена на основі припущення, що процентна ставка та інші платежі за послуги кредитодавця залишатимуться незмінними та застосовуватимуться протягом строку дії договору про споживчий кредит.</p>	
<p>Застереження: використання інших способів надання кредиту та/або зміна інших вищезазначених умов кредитування можуть мати наслідком застосування іншої реальної річної процентної ставки та орієнтовної загальної вартості кредиту для споживача.</p>	
5. Порядок повернення кредиту	
Кількість та розмір платежів, періодичність внесення	[надається у вигляді графіку платежів, у якому визначаються кількість, розмір платежів та періодичність їх внесення, за виключенням кредитування у вигляді кредитування рахунку, кредитної лінії, коли графік платежів може не надаватися]
6. Додаткова інформація*	
Додаткові та супутні послуги третіх осіб, обов'язкові для отримання кредиту:	[зазначається необхідність отримання відповідної послуги. За наявності переліку осіб, яких кредитодавець визначив для надання таких послуг, такий перелік може зазначитися тут або може надаватися посилання на веб-сайт, де він розміщений]
послуги нотаріуса	[так/ні, перелік осіб за наявності]
послуги оцінювача	[так/ні, перелік осіб за наявності]

послуги страховика	[так/ні, перелік осіб за наявності]
...	[зазначаються інші обов'язкові послуги, за наявності]
Наслідки прострочення виконання та/або невиконання зобов'язань за договором про споживчий кредит:	[зазначаються розмір платежу, база його розрахунку та умови його застосування]
пеня	
штрафи	
процентна ставка, яка застосовується при невиконанні зобов'язання щодо повернення кредиту	
інші платежі	
7. Інші важливі правові аспекти	
Споживач має право безкоштовно отримати копію проекту договору про споживчий кредит у письмовій чи електронній формі за своїм вибором. Це положення не застосовується у разі відмови кредитодавця від продовження процесу укладання договору зі споживачем.	
Споживач має право відмовитися від договору про споживчий кредит протягом 14 календарних днів у порядку та на умовах, визначених Законом України "Про споживче кредитування".	[так/ні]
Споживач має право достроково повернути споживчий кредит без будь-якої додаткової плати, пов'язаної з достроковим поверненням. Договором про споживчий кредит може бути встановлений обов'язок повідомлення кредитодавця про намір дострокового повернення споживчого кредиту з оформленням відповідного документа.	
Умови договору про споживчий кредит можуть відрізнятися від інформації, наведеної в цьому Паспорті споживчого кредиту, та будуть залежати від проведеної кредитодавцем оцінки кредитоспроможності споживача з урахуванням, зокрема, наданої ним інформації про майновий та сімейний стан, розмір доходів тощо.	
Дата надання інформації: ДД/ММ/РРРР	Ця інформація зберігає чинність та є актуальною до: ДД/ММ/РРРР
Підпис кредитодавця:	П. І. Б., підпис
Підтверджую отримання та ознайомлення з інформацією про умови кредитування та орієнтовну загальну вартість кредиту, надані виходячи із обраних мною умов кредитування.	
Підтверджую отримання мною всіх пояснень, необхідних для забезпечення можливості оцінити, чи адаптовано договір до моїх потреб та фінансової ситуації, зокрема шляхом роз'яснення наведеної інформації, в тому числі суттєвих характеристик запропонованих послуг та певних наслідків, які вони можуть мати для мене, в тому числі в разі невиконання мною зобов'язань за таким договором.	
Підпис споживача:	Дата, П. І. Б., підпис.

* Інформація заповнюється за наявності.

Додатки:

- 1) Примірний договір про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок на вимогу, № 1 на 2 аркушах,
- 2) Примірний договір про залучення строкового внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок, № 2 на 2 аркушах,
- 3) Примірний договір про залучення строкового внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок, № 3 на 2 аркушах,
- 4) Примірний договір про залучення строкового внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок, № 4 на 2 аркушах,
- 5) Примірний договір про залучення строкового внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок, № 5 на 2 аркушах,
- 6) Примірний договір про залучення строкового внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок(на користь третьої особи), № 6 на 3 аркушах,
- 7) Примірний договір про залучення строкового внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок(на користь третьої особи), № 7 на 3 аркушах,
- 8) Примірний договір про залучення строкового внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок(на користь третьої особи), № 8 на 3 аркушах,
- 9) Примірний кредитний договір про надання коштів у позику, в тому числі і на умовах фінансового кредиту, № 9 на 3 аркушах,
- 10) Примірний договір кредитної лінії про споживчий кредит про надання коштів у позику, в тому числі і на умовах фінансового кредиту, № 10 на 4 аркушах,
- 11) Примірний договір кредитної лінії про надання коштів у позику, в тому числі і на умовах фінансового кредиту, № 11 на 4 аркушах,
- 12) Примірний договір про споживчий кредит про надання коштів у позику, в тому числі і на умовах фінансового кредиту, № 12 на 4 аркушах,
- 13) Примірний кредитний договір про надання коштів у позику, в тому числі і на умовах фінансового кредиту, № 13 на 3 аркушах,
- 14) Примірний договір кредитної лінії про надання коштів у позику, в тому числі і на умовах фінансового кредиту, № 14 на 3 аркушах,
- 15) Примірний договір про споживчий кредит про надання коштів у позику, в тому числі і на умовах фінансового кредиту, № 15 на 4 аркушах.

Голова Спостережної ради

А. Є. Бакашов